

НАДІЯ АДАМЧУК

ГРАЙТЕ, МУЗИКИ!

ОРКЕСТР БЛОНСЬКОГО

Навесні і влітку, коли дерева вдягалися в своє найяскравіше вбрання, радісним щебетанням перекликалися птахи, в Гощанському парку грав духовий оркестр. Срібними звуками озивалися старовинні вальси, польки і кадрили. А в святкові дні гучною луною розливалися урочисті марші.

То були квітучі часи Олександра Омеляновича Блонського. Веселий, завжди підтягнутий, зі щасливою посмішкою, він крокував стежиною, що стрімко вказувала шлях до польського маєтку.

Природний музичний дар Олександра запримітили ще тоді, коли він служив у польській армії. Там він навчився грати на багатьох музичних інструментах. Там йому присвоїли чин капрала, обрали капельмейстером військового оркестру.

У тридцяті роки Олександра Омеляновича і його дружину знали майже всі гощанці. Бувало, Олександра Яківна йде селищем, а поряд перешіптуються: пані Блонська пішла, пані Блонська пішла.

Гарно вбрана дружина Олександра Омеляновича частенько неквапливо і гордо наближалася до місця, де стояв оркестр. Серце переповнювалося радістю, коли чула мелодійні звуки, які розливалися по всій околиці. Особливо чекала вона Великодня. Адже саме в цей день навстіж розчинялися ворота, і вхід в парк був дозволений всім мешканцям селища. Слухаючи спів солів'я, милуючись природою і дихаючи свіжістю, гощанці прямували до церкви. Їх підбадьорювали веселі нотки, які дарували учасники величного професійного оркестру.

Таке духовне піднесення було й взимку. Уже пізніше, перед війною, коли сім'я раділа кускові хліба, Блонська розповідала дітям, як колись, на Коляди, вбрана в красиве пальто з лисячим коміром, що дуже пасувало їй до лиця, поспішала на свято до польського маєтку. А батько ще при сяйві нічних зірок розпочинав урочистий концерт. Було тяжко на душі, а вона знову й знову пригадувала часи, коли їх родина була шанованою. При розповіді в очах спалахували вогники, і здавалося, що вона чує звуки оркестру, який не так давно стояв у парку і зачаровував своєю неперевершеною майстерністю усе суще довкола.

НА ВІЙНУ

Діти Олександра Омеляновича ще були зовсім маленькі, найстаршому Павлу виповнилося лише дев'ять років, коли страшна звістка про війну залетіла в їхню оселю. Доводилося ховатися в землянках, льохах, бо і над Гощею гриміли бомби, переполошуючи все населення. Сім'ї втікали в Дуліби, Майків, Симонів. Втікали і Блонські.

Не було що їсти. Олександр Омелянович частенько вимушений був бігти з села в райцентр і звідти приносити продукти харчування. Не раз кулі свистіли над його головою.

Від недоїдання в сім'ю підкралася страшна хвороба — черевний тиф. Вона весь час прогресувала. І коли О. О. Блонський вирушав на фронт, всі лежали покотом, не мали сили навіть піднятися. А дружина й не говорила, тому проводжала в дорогу лише стомленим поглядом.

Без крайця хліба недавно шанований, талановитий музикант вийшов із хати. Діти плакали.

А він, ступивши на ганок, оглянув обійстя, подивився на хвору сім'ю і голосом, який здригався від чоловічої сльози, промовив:

— Чи я вас ще побачу? Чи я вас ще застану?

Віяло смертю. Фельдшерка Капустінська, яка навідувала сім'ю, нишком говорила:

— Не давайте матері хліба. Вона всеодно помре.

А мати просила їсти. Діти були добрими, дружними, такими, як навчив їх батько. Крадькома, коли виходила рятівниця, відламували по крихті від свого мізерного черствого кусочка паляниці і ділилися з матусею.

Виручила акуратність, працьовитість. Через силу пробували щось робити, йшли до криниці, щоб зачерпнути цілющої води.

Хвороба потроху почала відступати. Помаленьку пересуваючись по хаті, всі заново вчилися ходити. Видувала й мати. В оселі знову зазвучали звуки баритона, баса, кларнета. То Павло, Іван та Гришка бавилися батьковими музичними інструментами.

А Олександр Омелянович у той час був на передовій, воював у Прибалтиці. Коли наші війська йшли в наступ, сурмив урочистий марш. Кларнет усю війну був його вірним другом. Їм він давав відбій, ним сповіщав про тривогу.

Додому летіли трикутники, конверти воєнної пори. Спершу тривожні, бо переповнені переживаннями, чи всі живі, здорові. А пізніше — уже веселіші, бадьоріші.

Блонська писала чоловікові в той же день, коли отримувала листи. Розповідала про буття, дітей, сусідів. Про музичні здібності синів, їх прагнення оволодіти грою на батькових інструментах. Писала і про парк, який почали вирубувати, бо не було чим опалювати хати, про те, що залишилися незруйнованими панський маєток, церква. Олександр Омелянович був віруючою людиною, всю війну пройшов з Євангелієм, яке знайшов на полі бою, і останнє особливо радувало його. А дочка Марія Олександрівна донині зберігає батькове Євангеліє як найціннішу сімейну реліквію.

(Далі буде).